

UVODNE NAPOMENE

Djelatnost Zavoda, saglasno poslovima utvđenim Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj lica sa posebnim potrebama „Sl. List CG,, Br.13/14 obuhvata:

- smještaj odraslih lica sa invaliditetom (umjerene, teže i teške intelektualne teškoće i poremećaji iz autističnog spektra);*
- radno-okupaciono angažovanje u skladu sa fizičkim i psihičkim sposobnostima, kulturno-zabavne aktivnosti i sl. ;*
- zdravstvenu zaštitu u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje.*

1.SMJEŠTAJ KORISNIKA

Smještaj odraslih lica sa invaliditetom obuhvata zbrinjavanje, ishranu, obezbjeđenje odjeće, obuće i drugu njegu.

Postojeći kapaciteti Zavoda su dva objekta za zbrinjavanje korisnika.Paviljon "A" za mušku i paviljon "B" za žensku populaciju, dok je paviljon "C" donedavno bio za smještaj djece, međutim, određeni broj djece koja su bila u tom paviljonu su navršila punoljetsvo i premještena u paviljone shodno polu, dok je dvoje djece nakon odluke Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama Glavnog grada, premješteno u Resursni centar za djecu i mlade u Podgorici.

Sve ove aktivnosti su sprovedene u konsultacijama sa resornim ministarstvom i UNICEF-om.

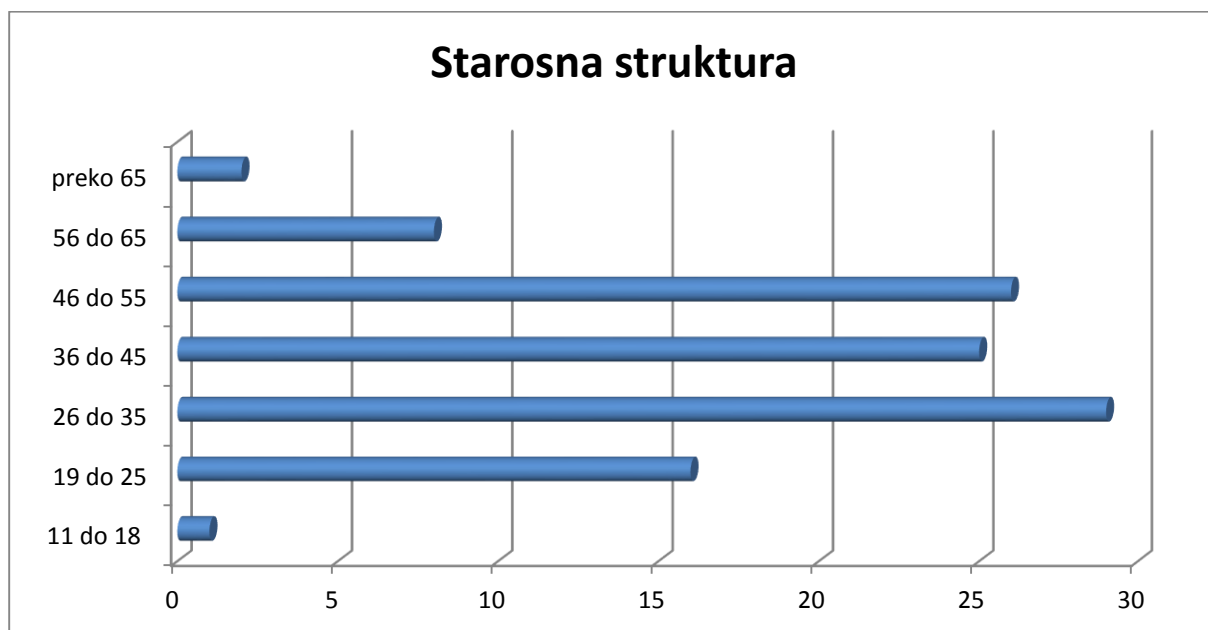
Shodno planu transformacije ustanove, pomenuti paviljon je predviđen za otvaranje jednog odjeljenja za osobe sa teškim oblikom autizma.

Paviljoni za smještaj muške i ženske populacije sadrže spavaće sobe,dnevne boravke i kupatila odvojene po blokovima.U sobama paviljona nalaze se ormari i noćni ormarići,gdje korisnici mogu ostavljati svoje lične stvari, zidovi su ukrašeni slikama akademskog slikara(160 slika)kao i ilustracijama i posterima a prema interesovanjima i želji korisnika.

U oba paviljona se nalaze mašine za pranje i sušenje veša. Dnevni boravci su opremljeni i prilagođeni potrebama korisnika.

Starosna struktura ukupne populacije

<i>Do 18</i>	<i>19-25</i>	<i>26-35</i>	<i>36-45</i>	<i>46-55</i>	<i>56-65</i>	<i>preko 65</i>	<i>M</i>	<i>Ž</i>	<i>Ukupno</i>
<i>1</i>	<i>16</i>	<i>29</i>	<i>25</i>	<i>26</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>58</i>	<i>49</i>	<i>107</i>

Prosječna starost korisnika iznosi 38.07 godina

Polna struktura ukupne populacije

<i>Muška populacija</i>	<i>Ženska populacija</i>	<i>Ukupno</i>
<i>58</i>	<i>49</i>	<i>107</i>

Starosna struktura muške populacije

<i>Godine života</i>	<i>Do 18</i>	<i>19-25</i>	<i>26-35</i>	<i>36-45</i>	<i>46-55</i>	<i>56-65</i>	<i>preko 65</i>
<i>Br. korisnika</i>	<i>1</i>	<i>6</i>	<i>17</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>4</i>	<i>1</i>

Starosna struktura ženske populacije

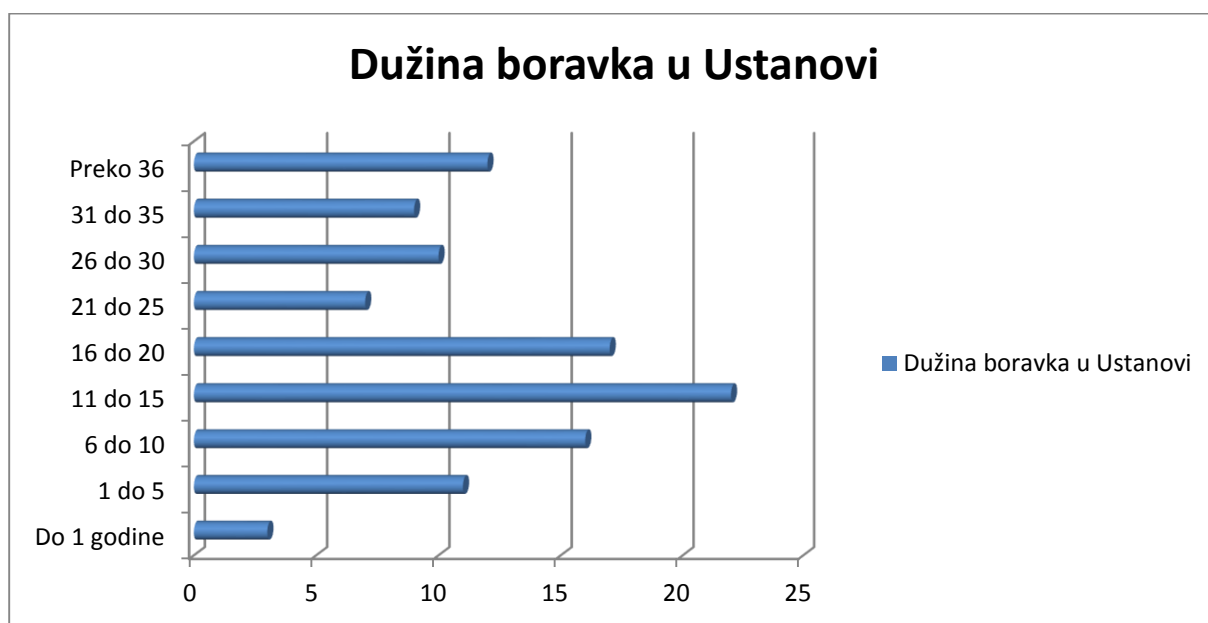
Godine života	Do 18	19-25	26-35	36-45	46-55	56-65	preko 65
Br. korisnika	-	10	12	11	11	4	1

Prikaz intelektualnog invaliditeta

Laka	Umjerena	Teža	Teška	Ukupno
1	45	27	34	107

Do 1 god.	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	Preko 36 god.
3	11	16	22	17	7	10	9	12

Dužina boravka korisnika u Ustanovi

B:Pregled ukupne populacije korisnika po opštinama:

<i>r.br.</i>	<i>Opština</i>	<i>Br.korisnika</i>
1	Podgorica	28
2	Cetinje	4
3	Danilovgrad	3
4	Kolašin	4
5	Nikšić	9
6	Plužine	1
7	Šavnik	1
8	Bijelo Polje	13
9	Mojkovac	1
10	Pljevlja	11
11	Žabljak	1
12	Kotor	5
13	Budva	1
14	Berane	8
15	Andrijevica	3
16	Herceg Novi	3
17	Bar	1
18	Ulcinj	3
19	Rožaje	3
20	Plav	1

Pregled korisnika iz okruženja:

<i>-Srbija.....</i>	<i>1</i>
<i>-Kosovo.....</i>	<i>2</i>
<i>-B i H.....</i>	<i>1</i>

Od ukupnog broja korisnika iz regiona, tri korisnika imaju status raseljenog lica,dok je jedna korisnica vraćena u zemlju porijekla BIH,čiji je državljanin.Za jednu korisnicu u toku je postupak repatriacije u zemlju porijekla- BIH,koji vodi Centar za socijalni rad Kotor,kao nadležni centar. Za korisnika iz Srbije koji se nalazi na smještaju od 1984.godine,regulisana je porodična penzija,data je saglasnost na individualan plan

zaštite od strane matičnog centra, određen mu je i staratelj sa kojim imamo redovne komunikacije. Prema individualnom planu zaštite za pomenutog korisnika, ostanak u ustanovi je najbolje rješenje, o čemu je postignuta saglasnost organa starateljstva, a i staratelj se složio sa datim rješenjem.

U toku 2014. godine primljena su na smještaj 4 korisnika. Djeca do 18 godina nijesu primana na smještaj. U izvještajnom periodu umrlo je 4 korisnika.

2. STATUSNA PITANJA I DRUGA PRAVA KORISNIKA

U cilju unapređenja kvaliteta usluga, smještaja i poboljšanja porodično pravne zaštite korisnika u Zavodu su se mjesečno održavali sastanci sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, centrima za socijalni rad i naše Ustanove. U izvještajnoj godini održano je ukupno četiri(4) sastanka. Na sastancima se u saradnji sa centrima za socijalni rad rješavaju pitanja iz domena porodično-pravne zaštite korisnika (postupak stavljanja pod starateljstvo i lična – identifikaciona dokumenta za korisnike), uslova života i rada korisnika, kao i njihovog zdravlja.

Kroz ove aktivnosti, angažovanjem svih nadležnih subjekata, animiramo porodice korisnika da ih posjećuju na način što im se od strane Zavoda obezbjeđuju putni troškovi, a samim tim uzimaju učešće kao partneri u njihovoj daljoj rehabilitaciji, jer je porodica u tom procesu nezaobilazna. Prisutni članovi porodica izrazili su zadovoljstvo sadašnjim stanjem i dali punu podršku aktivnostima koje se sprovode u ustanovi.

U 2014. godini, jedna naša korisnica boravila je u porodici njene polusestre mjesec dana, dok su šest naših korisnika bili u posjetu svojim roditeljima i sestrama. Ove posjete su rezultat sprovođenja individualnih planova zaštite, tako da su dva korisnika posjetili svoje sestre, smještene u Zavodu „Pčelice“ u Kragujevcu. Tri korisnika su posjetili rodbinu u Bijelom Polju, dok je jedan korisnik posjetio svog oca u Beranama.

Pokrenut je postupak kod Ministarstva unutrašnjih poslova za dobijanje ličnih (identifikacionih dokumenata) za korisnike. Ukupno je predato i završeno četrdeset osam ličnih karata, od kojih dvadeset jedna dolaskom mobilne stanice, a ostali korisnici su odvođeni u MUP. Takođe, očekuje se dolazak mobilne stanice za još trideset jednog korisnika, dok je za ostale postupak utvrđivanja državljanstva u toku.

Zavod posjeduje informativnu brošuru, koja sadrži osnovne naznake o Zavodu, načinu smještaja odraslih lica sa invaliditetom (umjerene, teže i teške intelektualne teškoće i

poremećaji iz autističnog spektra);radno-okupaciono angažovanje u skladu sa fizičkim i psihičkim sposobnostima, kulturno-zabavne aktivnosti i sl.

Na stranici web sajt Zavoda prezentira se djelatnost Zavoda,kao i sva događanja i informacije koje su dostupne javnosti.

3. VASPITNI RAD I RADNO OKUPACIONI TRETMAN

Vaspitni rad i radno okupacioni tretman u 2014.godini sprovode 10 vaspitača (5 diplomiranih defektologa, 1 specijalista pedagogije, 1 specijalista predškolskog vaspitanja, 3 specijalista socijalnog rada, 1 specijalista psihologije), 1 socijalni radnik ,1 diplomirani psiholog ,kao i 4 radna terapeuta sa SSS.

Rad se odvijao po grupama u skladu sa Dopunom Odluke o formiranju defektoloških,vaspitno-okupacionih, okupaciono-terapijskih, radno-okupacionih, grupa na radnom angažovanju i socio-terapijskih grupa, kao i osoba zaduženih za sprovođenje i praćenje rada u grupama.

Odluka o formiranju grupa je donesena na osnovu Individualnih planova zaštite za sve korisnike, u skladu sa njihovim ličnim interesovanjima kao i izraženim stepenom intelektualnih i motoričkih sposobnosti, tako da su formirane sledeće grupe:

- 5 okupacionih grupa;*
- 4 vaspitno – okupacione grupe;*
- 3 okupaciono terapijske grupe;*
- 3 radno – okupacione grupe;*
- 2 socio – terapijske grupe.*

Revizija grupa vrši se u skladu sa revizijom individualnih planova zaštite.

Individualan plan zaštite, osim opših podataka za svakog korisnika i zaduženog stručnog radnika za sprovođenje individualnog plana, dugoročni i kratkoročni cilj, snage, i rizike sadrži i sledeće oblasti: formalno-pravnu zaštitu, pripadnost porodici, očuvanje kognitivnih funkcija,vještina staranja o sebi, socijalizacija, rad i okupacija, bezbjednost, zdravstvena zaštita.

Individualnim planom zaštite za svaku oblast rada jasno su naznačeni ishodi, zadaci, aktivnosti, zadužene osobe i rokovi. Individualnim planom zaštite predviđeno je upoznavanje korisnika i davanje komentara (što zavisi od nivoa razumijevanja, a samim tim i stepena samostalnosti). Zadužene osobe iz nadležnog Centra za socijalni rad su u obavezi da upoznaju i uruče primjerak individualnog plana staratelju ili roditelju, koji takođe daje svoj komentar, potpisuje ga i preuzima ga. Individualnim planovima zaštite planirano je da se individualni i grupni rad sa stručnim radnikom–vaspitačem, sa ciljem stimulacije i pronalaženja adekvatnih okupacionih aktivnosti kao i planski određen rad u okviru okupacione terapije, realizuje kroz pet okupacionih i četiri vaspitno - okupacione grupe. Individualni i grupni rad sa stručnim radnikom–vaspitačem se odvija po paviljonima u precizno određenim terminima radnim danima.

Prema Odluci rad se odvijao u pet okupacionih grupa(ukupno 36 korisnika) i dvije radne grupe(muška i ženska-24 korisnika),a 20 korisnika je radno angažovano na ispomoć u Zavodu. Grupe su formirane na osnovu starosne dobi,preostalim sposobnostima, interesovanjima i željama. Na ovaj način svaki korisnik je obuhvaćen nekim vidom okupacije kroz pisanje,crtanje,slušanje muzike,društvene igre,gledanja filmova,plesa,a sve u cilju održavanja i unapređenja različitih znanja i vještina u domenu kognitivnog i socijalnog funkcionisanja u skladu sa njihovim interesovanjima,stepenu intelektualnih i motoričkih sposobnosti.

Pored grupnog,zastupljen je i individualan rad. Korisnici u radnim grupama angažovani su u politehničkoj radionici i radionici za domaću radinost,a sve pod nadzorom radnih terapeuta. Korisnici na ovim poslovima postižu veoma značajne rezultate u skladu sa svojim sposobnostima.

OKUPACIONE I VASPITNO - OKUPACIONE GRUPE

Individualnim planom zaštite planirano je da se individualni i grupni rad sa stručnim radnikom–vaspitačem sa ciljem stimulacije i pronalaženja adekvatnih okupacionih aktivnosti kao i planski određen rad u okviru okupacione terapije, realizuje kroz pet okupacionih i četiri vaspitno - okupacione grupe. Individualni i grupni rad sa stručnim radnikom–vaspitačem odvija se po paviljonima u precizno određenim terminima radnim danima po određenom rasporedu.

OKUPACIONO TERAPIJSKE GRUPE

Individualnim planom zaštite okupaciona terapija, koja ima za cilj održavanje i unaprijeđivanje različitih znanja, vještina i navika u domenu kognitivnog i socijalnog funkcionisanja, realizuje se kroz tri rotirajuće okupaciono – terapijske grupe. Okupaciona terapija realizuje se radnim danima u periodu od 11.00 do 12.00 sati. Grupe se rotiraju jednom nedeljno između osoba zaduženih za vođenje istih.

RADNO – OKUPACIONA TERAPIJA

Individualnim planom zaštite planirano je da se radno-okupaciona terapija sa ciljem održavanja prethodno postignutog nivoa uz nastojanje za unaprijeđivanjem, realizuje radnim danima u trajanju od 3 sata uz pauze, adekvatno raspoređenim tokom dana.

Socio terapija

Individualnim planom zaštite planirano je da se socio - terapija sa ciljem razvoja grupne kohezije, kao i identifikovanja i rješavanja aktuelnih problema među korisnicima, realizuje kroz dvije rotirajuće socio terapijske grupe. Predviđeno je da se socio - terapija realizuje kroz dva 60-minutna susreta tokom radne nedelje u terminima od 12.00 do 13.00 sati.

Grupe se rotiraju jednom mjesečno između stručnih radnika(socijalni radnik,defektolog) zaduženih za vođenje istih.

Dvoje djece redovno odlaze u JU Resursni centar za djecu i mlade. Borave u odjeljenju za djecu sa umjerenim smetnjama u mentalnom razvoju. Obuhvaćeni su redovnim tretmanima defektologa , logopeda i fizioterapeuta. Tokom boravka akcenat je stavljen na socijalizaciji, igri i saradivanju sa drugom djecom.

U novembru mjesecu odrađena je revizija planova zaštite za sve korisnike.

U cilju sveukupne rehabilitacije naših korisnika, važan segment su kontakti sa širom društvenom zajednicom kako u okviru ustanove, tako i odlazak van nje. U sklopu redovnih aktivnosti, kao što je i dosad bila praksa, za korisnike Zavoda „Komanski most“ u periodu od 31.01. do 07.02.2014. obezbijeđeno je zimovanje na Ivanovim Koritima,kao i ljetovanje u odmaralištu u Rafailovićima u trajanju od sedam dana.

U JU Zavodu „Komanski most“ u aprilu mjesecu održano je muzičko veče u organizaciji estradnog umjetnika Zdravka Đuranovića.Muzičko-zabavnom programu prisustvovao

je i Veselin Vujanović iz Udruženog sindikata državnih institucija. Ove aktivnosti su od velikog značaja u socijalizaciji korisnika, utiču na njihovo samoupouzdanje i lični razvoj. U periodu od 25.-28.septembra izvještajne godine četvoročlana ekipa je učestvovala na sportskim igrama održanim u Sarajevu u organizaciji udruženja za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama na području Kantona Sarajevo „Oaza“ i Specijalne olimpijade BIH. Takmičenje je imalo regionalni značaj i u veoma jakoj konkurenciji naša ekipa se istakla osvojivši tri medalje (dvije srebrne i jednu bronzanu) u plivanju slobodnim stilom i atletici na 100 metara.

Naši korisnici zajedno sa zaposlenima iz Zavoda prisustvovali su prikazivanju filma „Lud za tobom“ u Cineplexu, koji je imao humanitaran karakter, te je sav prilog išao našim korisnicima. Takođe, povodom obilježavanja mentalnog zdravlja određeni broj korisnika zajedno sa direktorom i zaposlenima, prisustvovao je prikazivanju filma „Lud za tobom“ u Baru.

Naši korisnici su 17.oktobra učestvovali na festivalu „Note za sve“ na kom su u nacionalnoj nošnji predstavili svoju zemlju sa izvornim crnogorskim pjesmama, što je publika posebno pozdravila. Inače, pored domaćina na festivalu su učestvovali i slične ustanove iz Slovenije i BIH.

Nezaboravne trenutke uz igru i pjesmu, za Dan Zavoda 12.novembra, priredio je tamburaški orkestar „Zvuci sa Ribnice“ iz Podgorice kada je na svečan način obilježeno tridesetosam godina postojanja i rada Zavoda. Bila je to prilika da se sagleda razvojni put, dostignuti nivo pružanja usluga i projekcija razvoja ustanove, kao prilika za cjelodnevno druženje ispunjeno radošću u prijatnoj i ugodnoj atmosferi. Na svečanosti upriličenoj povodom godišnjice rada Zavoda, umijeće su pokazali i naši korisnici u nacionalnim nošnjama, prigodnim programom.

U susret Novoj godini u Zavodu je 31.12.2014. godine, organizovano druženje. Takođe, značajno je naglasiti da pored redovnih, svakodnevnih rekreativnih aktivnosti, Zavod organizuje i druge oblike odmora i rekreacije koji uključuju kontakti sa širom društvenom zajednicom. Naši korisnici, bez obzira na stepen samostalnosti, kontinuirano tokom cijele godine, imaju adekvatnu stimulaciju u vidu jednodnevnih izleta (Delta city, Tržni centar Gintaš, Konjički klub i sl.) kao i organizovanih izlazaka u bližem krugu Zavoda.

Tokom 2014.godine imali smo više posjeta od strane: Uprava Carina, Ribnica comerce, predstavnika Dobrotvorne ustanove Crkve Isusa Hrista svetaca poslednjih dana, predstavnika Notarske komore Crne Gore, predstavnika NVO DEC „Pčelice“ iz

Podgorice, u okviru Dječje nedelje, zatim studenti sa Filozofskog Fakulteta psihologije i pedagogije, kao i sa Fakulteta političkih nauka.

Posebno bi istakli posjetu visokog gosta šefa odeljenja za Crnu Goru u Generalnom Direktoratu Evropske komisije za proširenje, g-dina Dirk Langea. Takođe bi istakli i posjetu princa Nikole Petrovića Njegoša, predsjednika Fondacije Petrović Njegoš, zajedno sa gospođom Bernadette Grosyeux, direktorkom Centra Gabrielle iz Pariza.

4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveni nadzor i higijenski tretman korisnika obezbijeđen je u kontinuitetu 24 časa, te je samim tim rad medicinskih sestara i njegovateljica smjenski.

Sušтина primarne zdravstvene zaštite je u sprovođenju higijensko-dijetetskog i medikamentoznog tretmana sa primatom na prevenciju.

Problemi mentalnog zdravlja, koji dominiraju su epilepsija, agresija, autoagresija, te povremena psihotična ispoljavanja, što otežava njihovo stanje i naravno, što dovodi do čestih povreda i samopovrjeđivanja.

Na osnovu Protokola za izdvajanje korisnika, izolacija se koristi u stanjima ekstremne eskalacije korisnikove agresivnosti, radi sprječavanja potencijalnog samopovrjeđivanja ili povrjeđivanja drugih osoba, te se izdvajanje primjenjuje samo ako su manje restriktivne mjere neefikasne u očuvanju ili preusmjeravanju ponašanja.

Klinički razlozi za izdvajanje nepredvidivog ili nasilničkog ponašanja korisnika su:

- ponašanje koje je opasno za samog korisnika, druge korisnike i osobe
- verbalna ili fizička prijetnja sa slabom kontrolom
- manično ponašanje sa slabom kontrolom i nasilje
- osiromašena, slaba ili nepostojeća kontrola ponašanja, koja ne reaguje na manje - restriktivne mjere kao što su medikamentozna terapija i verbalna intervencija na zahtjev korisnika

Zbog urođenih malformacija vitalnih organa često se susriječemo sa problemima respiratornog trakta, kardiovaskularnim tegobama, te promjenama izazvanim lošom perifernom cirkulacijom (usljed djelimične ili potpune nepokretnosti).

Radi sveobuhvatne zdravstvene zaštite Zavod angažuje spoljne saradnike: ljekara, neuropsihijatra, stomatologa, ginekologa, fizijatra, ortopeda, neurologa, urologa i nutricionistu. Angažovanjem nutricioniste i uvođenjem novog Jelovnika u saradnji sa

Institutom za javno zdravlje, unaprijeđen je kvalitet ishrane korisnika, kao i implementacija HACCP sistema koji je u toku.

Tokom 2014. godine u Zavodu „Komanski most“ pregledano je 363 korisnika u opštoj praksi, psihijatar je obavio 207 pregleda, a redovno su vršeni i ostali pregledi po indikacijama, kod stomatologa, urologa, ortopeda, ginekologa neurologa i fizijatra. Hospitalizovano je dva(2) korisnika. Tokom godine, zbog pogoršanja osnovne bolesti ili akutno nastalih poremećaja zdravlja, umrlo je četiri(4) korisnika.

Takođe, tokom godine su rađeni redovni pregledi po individualnom planu zaštite, što uključuje laboratorijska ispitivanja, RTG dijagnostike i specijalističke preglede. U ambulantama paviljona, medicinski tehničari su obavili 243 različitih previjanja i 289 I.M i I.V. injekcija.

U Urgentni centar je zbog hitnih intervencija povedeno 25 korisnika. Izvršena je vakcinacija protiv gripa, broj vakcinisanih korisnika je 105, dok dva(2) korisnika nijesu vakcinisana, jedno zbog medicinskih kontraindikacija, a drugo zbog nesaglasnosti roditelja.

Tabela 1: epilepsija

Broj korisnika sa epilepsijom	%	ukupno	%
25	26,75	107	100

Tabela 2: autizam

Broj korisnika sa autizmom	%	ukupno	%
7	7,49	107	100

Tabela 3: psihoza

Broj korisnika sa psihozom	%	ukupno	%
13	13,91	107	100

Tabela 4: Dowun-ov sindrom

Broj korisnika sa Dowun-ov sindrom	%	ukupno	%
1	1,07	107	100

Tabela 5:povišen krvni pritisak

<i>Broj korisnika sa povišenim krvnim pritiskom</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>20</i>	<i>21,4</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 6:slabost srčanog mišića

<i>Broj korisnika sa slab.srčanog mišića</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>9</i>	<i>9,63</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 7:malokrvnost

<i>Broj korisnika sa malokrvnošću</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>4</i>	<i>4,28</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 8:bronhijalna astma

<i>Broj korisnika sa bronh.astmom</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>5</i>	<i>5,35</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 9:poremećaj metabolizma-mršavost

<i>Broj korisnika sa por.met.-mršavost</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>6</i>	<i>6,42</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 10:poremećaj metabolizma –gojaznost

<i>Broj korisnika sa pore.metabolizma gojaznost</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>9</i>	<i>9,63</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 11:poremećaj metabolizma šećerna bolest

<i>Broj korisnika sa pore.metabolizma-šećerna bolest</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>2</i>	<i>2,14</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 12:deformiteti mišićno-koštanog sistema

<i>Broj korisnika sa deformitetima lokomotornog aparata</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>24</i>	<i>25,68</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 13:smetnje kretanja-nepokretni

<i>Broj korisnika nepokretni</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>10</i>	<i>10,7</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 14:smetnje kretanja-teško pokretni

<i>Broj korisnika-teško pokretnih</i>	<i>%</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
<i>10</i>	<i>10,7</i>	<i>107</i>	<i>100</i>

Tabela 15: oštećenje čula vida

Broj korisnika sa oštećenjima vida	%	ukupno	%
8	8,56	107	100

-FIZIOTERAPEUTSKI TRETMAN

Fizioterapeutski tretman sa korisnicima sprovodi se kontinuirano, dozirano i propisano od strane ljekara specijaliste fizijatra. Specijalistički fizijatrijski pregledi obavljaju se tri puta mjesečno, takođe i po potrebama od hitnosti stanja korisnika. Za izvještajnu 2014. godinu specijalističkih fizijatrijskih pregleda je bilo 46, takođe obavljeno 82 kontrole. Korisnicima je za proteklu godinu odrađeno preko 200 elektri-terapijskih procedura koje obično traju 15 minuta, uključuju se po jedan put dnevno na bolno mjesto, ordinirano od strane ljekara fizijatra. Osim elektro-terapije, sprovodi se kinezi terapija, kao sastavni dio fizioterapijske procedure.

Sprovode se vježbe po grupama i individualno, kod korisnika koji su zavisni od pomoći fizioterapeuta i drugih lica. Vježbe po grupama obično traju 30 minuta, a čine ih najviše po 5 korisnika. Obavljaju se u cilju održavanja i očuvanja mišićne snage. Individualne vježbe sprovode se sa korisnicima koji su slabo ili totalno nepokretni. Obavljaju se radi prevencije nastanka dekubitusa, deformiteta, pneumonije, embolije kao i održavanja obima pokreta u zglobovima.

U terapijske svrhe redovno se koristi ručni vibracioni masažer sa infra crvenim zracima. On daje efekat dubinske masaže mišićnog tkiva, čini na boljoj prokrvljenosti tretiranog segmenta, što ujedno doprinosi boljem mentalnom, psihičkom i fizičkom stanju korisnika. U fizioterapeutskoj sali korisnici vježbaju na spravama kao što su; statična sobna bicikla, eliptični trenažeri, staze za brzi hod i trčanje, u cilju osposobljavanja, održavanja i poboljšanja kondicije i mišićne snage. Dužina treninga može iznositi od 10 do 45 minuta, a nekada i po individualnim sposobnostima korisnika, uz cjelodnevni nadzor fizioterapeuta.

Važno je spomenuti procedure kao što su individualni treninzi, koji se sastoje od doziranog programa kinezi terapije i brzog hoda. Treninzi se obavljaju svakodnevno, a traju po 45 minuta. Za korisnike koji se otežano kreću primjenjuju se vježbe hoda u razboju, gdje korisnik napravi hod u više navrata, držeći se za razboj koji mu daje osjećaj sigurnosti. Kao najveći uspjeh za izvještaju 2014 godinu jeste fizičko stanje jedne

korisnice koja je potpuno osposobljena u fizičko-motoričkom smislu. Vraćena je aktivnostima dnevnog života, dovedena do potpunog osamostavljanja u hodu i drugim funkcijama. Specijalističkih neuroloških pregleda tokom godine bilo je 67. Od pomagala za korisnike nabavljeno je; 2 antidekubitalna dušeka, 5 invalidskih kolica nosivosti do 100kg, i 12.200 komada pelena. Specijalističkih ortopedskih pregleda ukupno je bilo 54. Za potrebe korisnika po mjeri izrađeno i nabavljeno 15 ortopedskih cipela sa uloškom.

5.UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA ZAVODA I STRUKTURA KADROVA

Unutrašnja organizacija Zavoda utvrđena je Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-501 od 05.05.2014.godine.

Navedenim aktom sistematizovano je 31 radnih mjesta sa 90 izvršilaca. U skladu sa tim aktima, u pogledu unutrašnje organizacije, proces rada se organizuje u okviru tri organizacione jedinice i to:

-Služba za zbrinjavanje i zdravstveno-higijensku zaštitu

-Služba za radno-okupaciono angažovanje

-Služba za opšte i zajedničke poslove

U 2014.godini poslove i zadatke iz djelokruga Zavoda obavljala su 88 izvršioaca.

U toku protekle godine zaključeni su ugovori o radu:

-glavna medicinska sestra sa VSS(1 izvršilac).....na neodređeno vrijeme

-medicinska sestra-tehničar (2 izvršioaca).....na neodređeno vrijeme

-radnik na održavanju higijene(1 izvršilac).....na neodređeno vrijeme

- radnik na pomoćnim poslovima(1 izvršilac).....na neodređeno vrijeme

-medicinska sestra-tehničar(2 izvršioaca).....na određeno vrijeme

-socijalnog radnika sa VSS(3 Izvršioaca)na određeno vrijeme

-specijalista psihologije sa VSS(1 Izvršilac)na određeno vrijeme

-fizioterapeut (1 Izvršilac) na određeno vrijeme do povratka radnika sa bolovanja

Struktura zaposlenih izgleda ovako: direktor,1 dipl.pravnik,1 dipl.psiholog,1 socijalni radnik,11 vaspitača,3 fizioterapeuta sa VSS,1 glavna medicinska sestra sa VSS,16 medicinskih sestara-tehničara ,4 radna terapeuta,20 njegovateljica ,1 glavni kuvar,3kuvara,2 pomoćni kuvar,1 vozač,2 domara ,1 šef računovodstva ,1 blagajnik ,1 materijalni knjigovođa ,1 magacioner,5 radnika u vešeraju ,4 zaposlenih stražara-portira ,1 radnik na pomoćnim poslovima ,dok je zaposlenih radnica na održavanju higijene 6.

Početak jula 2014.godine imenovan je od strane Vlade novi Upravni odbor, koji je u novembru mjesecu donio Statut, te će nastaviti aktivnosti u okviru svoje nadležnosti. U decembru mjesecu 2014.godine otkazan je ugovor o radu jednom zaposlenom, iz razloga neopravdanog izostanka sa rada.

-STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH U ZAVODU

Što se tiče edukacije zaposlenih u JU Zavod „Komanski most“, stručnom usavršavanju zaposlenih posvećena je značajna pažnja, tako da su zaposleni prisustvovali na više seminara i radionica I to:

- Seminar u sklopu Twinning light projekta iz oblasti mentalnog zdravlja
- Predavanje Prof. Dr Glumbića o autizmu;
- Obuka stručnih radnika za rad sa licima LGBT populacije
- Dani defektologa
- Kongres na temu unapređenja života i kvaliteta života djece i mladih
- Posjeta Domu starih „Grabovac,, Risan
- Posjeta Kantonalnoj JU, Sarajevo
- Posjeta Domu Pazarić kod Sarajeva
- Naučno stručna konferencija iz oblasti defektologije u Šapcu i Smederevu
- Učešće na konferenciji „Unapređenje kvaliteta života djece i mladih sa posebnim potrebama u Igalu
- Seminar u organizaciji Caritasa na temu Metodologija samopomoći
- Seminar u organizaciji Caritasa na temu Unapređenje mentalnog zdravlja

Svi stručni radnici ustanove su prisustvovali predavanju o autizmu .

Na obuci za rad sa LGBT populacijom su bila 2 stručna radnika, kao i na Kongresu na temu unapređenja života i kvaliteta života djece i omladine.

Na Danima defektologa su prisustvovala 3 defektologa, dok su posjete sličnim institucijama ostvarili 4 zaposlena.

6.SARADNJA ZAVODA SA DRUGIM SUBJEKTIMA

U interesu što kvalitetnijeg života i rada korisnika, Zavod ostvaruje saradnju sa resornim ministarstvom,organima Glavnog grada,Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda,centrima za socijalni rad,Ministarstvom unutrašnjih poslova Crne Gore,Kliničkim centrom Crne Gore,Specijalna bolnica za psihijatriju Dobrota,Medicinskim fakultetom,Fakultetom političkih nauka,Filozofskim fakultetom, monitoring timom NVO sektora,čiji je nosilac Akcija za ljudska prava i drugim subjektima koji su pokazali interesovanje za naš rad ,a pri tom je Ustanova pokazala, potpunu otvorenost za saradnju.Na regionalnom planu ostvarili smo saradnju sa više sličnih ustanova,uz čestu razmjenu posjeta,a što je veoma značajno u razmjeni znanja i iskustva u radu sa našim korisnicima.

Direktor Zavoda Vaselj Dušaj sa saradnicima posjetio je Kantonalnu javnu ustanovu Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba Sarajevo,te je tom prilikom potpisan memorandum o saradnji.Takođe su posjetili i Zavod u Pazarić.

7.ULAGANJA I MATERIJALNO TEHNIČKA OPREMLJENOST

Krajem godine okrečeni su svi paviljoni,radionica,fizikalna sala,kuhinja,trpezarija. Takođe,urađeni su Glavni projekti za otvaranje odeljenja za autizam i Glavni projekat za montažnu farmu za koke nosilje.

Donacije Zavodu u protekloj godini date su u Finansijskom izvještaju za 2014.godinu.

8.AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI PLANA TRANSFORMACIJE ZAVODA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u skladu sa sveukupnim procesom reforme sistema socijalne i dječje zaštite, a u okviru integralnog programa UN-a "Djelujući kao jedan" u Crnoj Gori, u saradnji sa UNDP-ijem pokrenulo izradu Plana transformacije ustanove „Komanski most”, koji je urađen u cilju pružanja podrške institucionalnoj, strukturalnoj i organizacionoj transformaciji ustanove "Komanski most".

Plan se fokusira na prevenciji daljih prijema korisnika i na postepenoj de-institucionalizaciji sadašnjih korisnika kroz razvoj vještina za samostalan život i pružanje adekvatnih alternativnih servisa u okviru porodice i zajednice.

Plan transformacije je osmišljen da promoviše prava i učešće lica sa invaliditetom u okviru društva, da poboljša kvalitet njihovog života i da osigura primjenu anti-diskriminativnog pristupa u smislu poboljšanja života svih lica sa invaliditetom, uključujući i one koji imaju velike i kompleksne potrebe.

Plan se zasniva na principima i stavovima Konvencije UN-a o pravima lica sa invaliditetom, koji podstiču i obavezuju društvo da jasno potvrde da su prava lica sa invaliditetom ljudska prava i stoga se moraju zakonski zaštititi i ostvarivati u praksi u zajednicama u kojima žive.

Prelazak sa institucionalnih na servise u zajednici podrazumijeva dug tranzicioni proces i uključuje uklanjanje barijera kao i razvoj novih servisa. Redovne i adekvatne evaluacije i monitoring procesa transformacije su od ključne važnosti da bi se ostvario napredak. Transformacija ustanove će uticati na korisnika i njihove porodice ali i na zaposlene u ustanovi.

1. Ciljevi i očekivani rezultati

Glavni cilj transformacije Komanskog Mosta:

Transformisati instituciju Komanski Most u Resursni centar uz istovremeni razvoj sistema podrške u zajednici tako da se efektivno može odgovoriti na potrebe i ispunjavanje prava osoba sa invaliditetom.

Specifični ciljevi transformacije Komanskog Mosta:

- *Smanjiti broj korisnika*
- *Razviti kapacitete Komanskog Mosta u smislu pružanja podrške licima sa intelektualnim invaliditetom i njihovim porodicama i pružanja podrške servisima u zajednici kao odgovor na potrebe lokalnih zajednica.*
- *Razviti, ojačati i očuvati vještine za nezavistan život korisnicima usluga Zavoda*

- Ojačati i dalje razviti podršku biološkim porodicama koje imaju članove sa intelektualnim invaliditetom i autizmom, uključujući povećanu socijalnu i psihološku podršku.

Očekivani rezultati:

- Ukupno smanjenje smještajnih kapaciteta za 20%, tako da u decembru 2018.godine u „Komanskom Mostu” neće biti više od, maksimum, 100 štićenika sa stalnim boravkom u instituciji
- Izgradnja 2 male grupne kuće za smještaj 12 osoba sa blažim intelektualnim invaliditetom
- Osnivanje jednog odjeljenja/bloka (do 12 osoba) za osobe sa teškim oblikom autizma i osobe sa nepoželjnim ponašanjem

Osnivanje jednog kriznog (za kratkoročni boravak) odjeljenja/bloka kapaciteta

5.1. Tabela aktivnosti 2014 – 2018 (1.1.2014-31.12.2017)

Aktivnost	Cilj	Period implementacije	Rezultati	Odgovorni za realizaciju
I Procjena				
<i>Procjena novih korisnika u Komanskom mostu</i>	<i>Izraditi individualne planove zaštite da bi se identifikovale potrebe u smislu pružanja podrške</i>	<i>1.1.2014 – i dalje kontinuirano</i>	Realizovano i u novembru 2013.godine odrađeni za sve korisnike u KM	<i>KM CSR-i Staratelj/roditelj Korisnik</i>
<i>Redovna revizija individualnih planova</i>	<i>Planirati najbolje opcije za boravak svakog</i>	<i>1.1.2014 i dalje kontinuirano</i>	Revizija odrađena 19.novembra 2014.godine	<i>KM CSR-i MRSS</i>

	<i>korisnika i vršiti redovne revizije planova</i>			<i>Staratelj/roditelj Korisnik</i>
<i>Izrada registra osoba sa intelektualnim invaliditetom</i>	<i>Dobiti sveobuhvatne podatke o potrebama ljudi sa II. Povezati sve postojeće podatke i razmjenjivati ih u okviru mreže obrazovnih, socijalnih i medicinskih servisa</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>Podaci na nacionalnom nivou o licima sa II i njihovim potrebama u smislu servisa i podrške</i>	<i>MZ Ministarstvo rada i socijalnog staranja</i>
<i>II Servisi u zajednici</i>				
<i>Pilot grupne kuće</i>	<i>Uspostaviti grupne kuće</i>	<i>do 2018.godine</i>	<i>Osnovati će se 2 grupne kuće, svaka za po 6 osoba, 12 osoba će biti prebačeno iz KM u te kuće i za njih će se organizovati dnevne aktivnosti ili rad</i>	<i>KM uz pomoć lokalnih samouprava donatora, Vlade (MRSS i MF)</i>
<i>Pilot hraniteljske porodice</i>	<i>Pronaći i pružiti podršku hraniteljskim porodicama</i>	<i>1.1.2015. i dalje kontinuirano</i>	<i>Daje se podrška za hraniteljske porodice, za lica sa intelektualnim invaliditetom</i>	<i>CSR-i KM, MRSS</i>

<i>Dnevni centri za odrasla lica sa intelektualnim invaliditetom</i>	<i>Osnovati centre za dnevne aktivnosti u 3 opštine u CG</i>	<i>do 31.12.2018</i>	<i>Dnevni centri i centri za rad za 80 osoba sa ii</i>	<i>lokalne samouprave MRSS, NVO</i>
<i>Standardi u nacionalnom sistemu pružanja njege za osobe sa ii</i>	<i>Izraditi standarde usluga za uspostavljanje sistem servisa u zajednici za osobe sa ii</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>Usvojeni standardi usluga</i>	<i>MRSS, UNDP i UNICEF NVO osoba sa invaliditetom i NVO roditelja</i>
<i>Odjeljenje za krizne situacije</i>	<i>Osnovati odjeljenje za kratkoročnu kriznu njegu i procjenu odraslih sa ii u okviru KM Izraditi pravila i standarde za rad ovog odjeljenja tako da se ne pretvori u odjeljenje za stalni boravak</i>	<i>do 31.12.2017</i>	<i>Osnovano odjeljenje za kriznu njegu i procjenu odraslih osoba sa II u okviru KM, i otpočelo sa radom</i>	<i>KM, CSR-i, MRSS</i>
<i>Odjeljenje za osobe sa teškim oblikom autizma i osobe sa nepoželjnim ponašanjem</i>	<i>Osnovati odjeljenje u kojem će se pružiti bezbjedno i strukturirano okruženje</i>	<i>do 31.12.2015</i>	<i>Bezbjednije okruženje koje nudi više mogućnosti za razvoj za osobe sa teškim oblikom autizma</i>	<i>KM, MRSS</i>

III Obuka za sticanje vještina za nezavistan život				
<i>Obuka u oblasti socijalnih vještina</i>	<i>Povećati socijalne vještine korisnika KM</i>	<i>1.1.2014. i dalje kontinuirano</i>	U okviru realizacije planiranih zadataka iz	<i>KM</i>
<i>Obuka o vještinama staranja o sebi</i>	<i>Povećati nivo vještina korisnika KM da se staraju o sebi</i>	<i>1.1.2014. i dalje kontinuirano</i>	individualnih planova zaštite kroz aktivnosti u radnim i okupacionim	<i>KM</i>
<i>Obuka za rad</i>	<i>Povećati nivo vještina za rad kod korisnika KM</i>	<i>1.1.2014. i dalje kontinuirano</i>	grupama ,kao i aktivnostima kroz kontinuirane i organizovane izlaske van institucije doprinosi se sticanju novih vještina i znanja iz oblasti socijalnih vještina, vještina staranja o sebi i rad	<i>KM</i>
IV Razvoj ljudskih resursa				
<i>Stručno usmjeravanje za zaposlene</i>	<i>Obezbjediti zaposlenima profesionalnu podršku</i>	<i>1.1.2015. i dalje kontinuirano</i>	<i>Zaposleni dobijaju podršku u smislu konsultacija sa supervizorima</i>	<i>KM, MRSS, Zavod za socijalnu zaštitu</i>
<i>Obuka zaposlenih</i>	<i>Povećati znanje i vještine zaposlenih</i>	<i>1.1.2014. i dalje kontinuirano</i>	Zaposleni su imali obuke tokom cijele godine, kako je to navedeno u izvještaju o radu, a	<i>KM, MRSS, Zavod za socijalnu zaštitu</i>

			<i>među najznačajnijim je predavanje prof.Glumbića na temu Autizam</i>	
V Saradnja sa NVO				
<i>Mreža NVO</i>	<i>Uspostaviti mrežu NVO koji se bave licima sa II i NVO roditelja tih lica, kako u Crnoj Gori tako i na međunarodnom planu</i>	<i>do 31.12.2017</i>	<i>Mreža NVO koji se bave licima sa II i NVO roditelja tih lica je osnovana, i ta mreža je član IASSID i drugih organizacija</i>	<i>NVO, KM</i>
<i>Foprmiran upravni odbor ustanove sa imenovanim članom predstavnika roditelja/staratelja korisnika iz KM</i>	<i>Osnovati UO koji će činiti predstavnik roditelja/staratelja iz KM</i>	<i>1.3.2014</i>	<i>Predstavnik roditelja aktivno učestvuje u postizanju boljeg nivoa usluge JU Zavoda „Komanski most” i Rješenjem Vlade CG od 4 jula 2014.godine,imenovan je novi Upravni odbor,i jedan član UO je predstavnik roditelja staratelja korisnika</i>	<i>KM, roditelj/staratelj</i>
VI Podizanje svijesti				
<i>Podizanje svijesti o</i>	<i>Podići svijest građana,lica</i>	<i>31.12.2014. i dalje</i>	<i>Povećanje svijesti kod građana i</i>	<i>KM, NVO, roditelji,</i>

<i>deinstitucionalizaciji i ljudskim pravima lica sa invaliditetom</i>	<i>sa invaliditetom, njihovih porodica, profesionalaca, kao i svih segmenata društva o potrebi socijalne inkluzije lica sa invaliditetom</i>	<i>kontinuirano</i>	<i>bolji stav prema licima sa invaliditetom, izvođenje korisnika van institucija, učešće korisnika na sportskim takmičenjima, kulturno-zabavnim događajima, snimanje filma u kojem su oni glavni akteri, a što je sve praćeno medijima</i>	<i>mediji, obrazovne institucije, opštine MLJIMP</i>
--	--	---------------------	---	--

*Direktor,
Vaselj Dušaj*